

Seksagesima søndag d. 4. februar 2018

Salmer:

746 Dig store Gud, ske ære

312 Sandheds tolk og taler

412 Som vintergrene

319 Vidunderligst af alt på jord

477 Som korn fra mange marker

557 Her vil ties, her vil bies

Prædikentekst: Markusevangeliet 4,26-32

Jesus sagde: »Med Guds rige er det ligesom med en mand, der har tilsået jorden; han sover og står op, nat og dag, og kornet spirer og vokser, uden at han ved hvordan. Af sig selv giver jorden afgrøde, først strå, så aks, så fuld kerne i akset. Men når kornet er modent, går han straks i gang med seglen, for høsten er inde.« Og han sagde: »Hvad skal vi sammenligne Guds rige med? Hvilken lignelse skal vi bruge om det? Det er ligesom et sennepsfrø: Når det kommer i jorden, er det mindre end alle andre frø på jorden, men når det er sået, vokser det op og bliver større end alle andre planter og får store grene, så himlens fugle kan bygge rede i dets skygge.«

Det er godt nok ikke helt forår endnu, det er koldt og har sneet i nat. Det varer lidt til landmændene skal til at pløje, harve, så og tromle. Men i dag handler det alligevel om marker og korn, frø og planter. Det handler om noget, som vi kender. Det handler om korn og om sennep. Begge dele er ifølge Jesus billeder på Guds rige.

Lad os tage dem ét ad gangen. Først kornet.

Jesus siger, at med Guds rige er det ligesom med en mand, der har tilsået jorden.

Ved første øjekast ligner han en normal sædemand. Han har sået kornet, og så venter han på, at det skal blive stort nok og modent nok til, at han kan høste det. Men der er noget bemærkelsesværdigt ved manden. For det bliver virkelig understreget, at han ingenting gør ud over at så: ”han sover og står op, dag og nat, og kornet spirer og vokser, uden at han ved hvordan. Af sig selv giver jorden

afgrøde.” Manden går ikke i marken og passer og plejer det. Han fjerner ikke ukrudt, han jager ikke fugle væk, som vil spise kornet. Han dækker det ikke til igen, hvis vinden har blæst jorden væk. Nej, han gør ikke rigtigt noget. Venter bare. Han lyder egentlig som en dårlig landmand. Han skal jo gå ude på sin mark og kærligt pleje og holde øje med det, som han har sået. Dagligt glæde sig over hver ny lille millimeter, som kornet er vokset.

Men af sig selv kommer der strå, så aks og så mange kerner. Manden gør ikke noget for at få det til at vokse frem. Det er kornet selv, som gør det. Manden er passiv. Og han går først i gang med at gøre noget igen, når høsten er klar.

Jesu lignelse skal ikke sige noget om dårlige og dovne landmænd, men noget om den kraft, som er i hans ord, i de gode nyheder om Jesu sejr over døden. Det bliver sået mange steder i verden hver søndag, når der prædikes i kirker. Det bliver sået, når mennesker læser, hvad enten det er Bibler, andagtsbøger, romaner eller aviser, når de der læser om Kristus og om, hvad han har gjort. Det bliver sået, når vi synger en god salme. Det bliver sået, når vi fortæller til hinanden, hvad troen betyder for os i vores hverdag. På de gode dage og på de mørke dage.

Jesu lignelse om sædemanden handler egentlig om ham selv, og det som begyndte med ham. Guds rige på jord begyndte i Kristus. Som Guds søn gik han omkring og fortalte sandheden til mennesker. Han gjorde dem raske, han drev onde ånder ud, han lærte dem at forsoning og tilgivelse er den eneste vej frem. Han lærte dem at bede. Han gik i døden for datidens mennesker og for os i dag. For at betale for vores manglende evne til at leve op til Guds krav, betale for vores skyld og vores synd. Det gjorde han ved at dø på korset og opstå igen to dage senere.

En lille begivenhed. En mands liv. En mands død. En mands opstandelse. Efter Jesu himmelfart begyndte hans disciple at huske på, hvad han havde sagt og gjort. De mindede hinanden om det. Ordet spirede. Efterhånden begyndte nogen at skrive det ned, som vi kender det i dag i de fire evangelier. Budskabet om Jesus blev spredt. Det voksede. Udover hele Israel, videre ud i Romerriget. Det skete med Paulus og andre kristne, som blev forfulgt i Jerusalem og derfor flygtede til andre lande og byer. Til Antiokia, til Korinth, til Efesos, til Filippi, til Rom. I løbet af et par hundrede år blev kristendommen statsreligion i Romerriget. Kristendommen vandrede mod øst og nåede helt til Kina i løbet af nogle hundrede år. Den gik mod syd og kom til Egypten, til Nubien og Etiopien. Den gik mod vest til Spanien, Frankrig, til Irland med sejlende munke og det

allervestligste Europa. Den gik mod nord til Tyskland og nåede os i Danmark for godt 1000 år siden. Da vi europæere begyndte at sejle rundt i verden, kom kristendommen til den nye verden, til Amerika, til Asien, til Afrika, til Australien, til Grønland.

Stadig i dag vokser Guds rige rundt om i verden, primært i Afrika, Asien og Sydamerika. Flere og flere mennesker hører om Jesus. Der har været store tilbageslag med islams udbredelse fra 600-tallet og helt til i dag. Store dele af Mellemøsten, Nordafrika og Tyrkiet, gamle kristne kernelande, kom under muslimsk styre, og kristendommen blev en mindretalsreligion. Der var kommunismens udbredelse i sidste århundrede, en ateistisk styreform som i højere eller mindre grad forfulgte kristendommen. Riger kommer og går. Men kristendommen har overlevet og vil overleve.

Kristendommen har bredt sig fra sin spæde start og til i dag. Fra dengang kornet og frøet selv, Jesus Kristus, faldt i jorden, døde og opstod, og til i dag. De gode nyheder breder sig. Som ringe i vandet. Eller som hyben eller brombær, som eksplosivt breder sig i have, læhegn og skov. Eller som en sennepsplante. Og dermed er vi fremme ved den anden lignelse. Sennepsfrø.

Et sennepsfrø er meget lille, når det kommer i jorden. Det er 1 mm i diameter, og det tager op mod 800 frø at fremstille bare 1 gram sennep. Til gengæld er hver sennepsplante utrolig frugtbar og producerer mellem 1000 og 4000 frø pr. år. Den kan på den måde udkonkurrere andre planter og buske, fordi den spreder sig, vokser hurtigt og kan blive en ret stor busk.

Pga. sin store udbredelseskraft blev sennepsplanten i den jødiske tradition regnet for at være ukrudt, og måtte derfor ikke dyrkes i haver, men kun på afsidesliggende marker. For hvis den først var kommet til, så bredte den sig overalt. Selvom den var gul og smuk, kunne den altså være en trussel for landmændenes andre afgrøder.

Dens små frø blandede sig nemlig let med fx sædekornet, og dens hurtige og kraftige vækst overgik langt markens andre planter som fx korn. Den voksede hurtigt og bredte sig. Igen minder sennepsplanten meget om hyben og brombær. Deres frugt og bær smager fantastisk, men de breder sig stille og roligt og indtager mere og mere land. Derfor er alle ikke begejstrede for dem.

Når Jesus sammenligner Guds rige med et sennepsfrø, siger han helt tydeligt, at det har stor spredningskraft i sig. Det blev sagt af Jesus, mens han gik på jord og kun havde en begrænset flok

mennesker, som fulgte sig. Vi kan se i dag, at han fik ret. Guds rige, kristendommen, de gode nyheder om Jesus, har virkelig spredt sig eksplosivt på de sidste par tusinde år. Det har stor kraft i sig, og som den første lignelse fokuserede på, så spirer og vokser det ofte, uden at vi gør så meget. For det har så stor kraft i sig, at det vokser af sig selv. Der er kraft i ordet og i Ånden.

Det er opmuntrende! Men også lidt pudsigt, for sidste søndag handlede det om de betroede talenter. En stærk påmindelse om, at vi menneske har fået betroet noget og har en yderst vigtig opgave i at bruge vores evner og udbrede Guds rige. At det er en alvorlig sag, om vi bruger vores evner godt og trofast eller ej. Der virkede det til at Guds riges udbredelse var mere eller mindre afhængig af os. Med dagens sædemand og sennepsfrøet er det nærmere modsat. Guds rige vokser af sig selv. Det breder sig støt og roligt ud over jorden pga. den spirekraft, det har.

Så kan vi bare som sædemanden læne os tilbage og se på, mens Guds rige udbreder sig? Hvis der er så stærke kræfter på spil, så er det måske bedst, at vi ikke blander os?

Nej, det ville være en misforståelse. Vi kan netop lære af historien, at ordet om Jesus har været til stor opbyggelse og tro for mange mennesker. Derfor må vi netop være med til at udbrede Guds rige. For det har været og er stadig det bedste budskab, som verden har hørt. Det har stadig de værdier, som hjælper mennesker til at leve de bedst mulige liv i kærlighed og fred. Det er stadig den eneste vej væk fra vores optagethed af os selv, den eneste vej som kan tilgive vores synd og skyld. Den eneste vej til evigt liv. Det vil vi se klart på den sidste dag, hvor alle andre ideologier og religioner vil vise sig at være tomme og uden virkeligt håb; uden hjælp, når vi står over for døden og Guds dom.

Så vi har stadig en vigtig opgave. At sprede ordet om Kristus og så lade det være op til Gud, hvor og hvornår væksten kommer. Men den vil komme, for ordet har kraft i sig selv.

Men som det var med sennep, brombær og hyben, så vil nogle synes, det er ukrudt. Det vil ligne ukrudt. Nogle mennesker vil også synes, at det *er* ukrudt, nogle vil stikke sig på det. Mange har dårlige oplevelser med kristendom. Mange mennesker tænker, at verden var bedre uden religion og taler derfor nedsættende om religion.

Til tider er det berettiget. Der er blevet gjort en del grimme forbrydelser i kristendommens navn i løbet af historien. Ofte fordi kristne forsøgte at plante, styre væksten og udbrede ordet med magt og synlighed. Når Jesus er i centrum, så sker det i sandhed og kærlighed, så sker mange ting i det skjulte og på uventede måder. Måder, som vi ikke er herrer over.

Der er en fin balance mellem, at vi aktivt tager del i udbredelsen af Guds rige, fortæller de gode nyheder om Kristus, og så hviler i, at ordet har nok kraft i sig selv. Vi skal ikke med vold og magt udbrede det, for så vil det i endnu højere grad møde modstand, end den, som det gør nu. Og så vil mennesker stikke sig på både os og budskabet. Nej, vi skal være trofaste i vores kald, tale med mennesker om Kristus og stole på og lære af historien, at ordet har virkekraft i sig selv. Væksten kommer når Gud vil. Ikke når vi vil. Mennesker vokser i tro, når Gud vil. Ikke når vi vil. Ordet og Ånden virker når og hvor det vil. Sådan er det i verden, og sådan er det i vores liv.

For måske synes vi ikke, det ser ud af meget, når vi kigger på vores liv. Vores tro, vores tillid til Gud, vores evne til at gøre godt mod andre - den virker ikke altid særlig stor eller prangende, måske nærmere modsat. Vi kan nogle gange synes, det meste er tomhed, tvivl, og at Gud føles langt borte. Og vi kan overveje, om der overhovedet er noget troens liv i os? Lever han stadig i os?

Lignelserne om sædemanden og om sennepsfrøet skal i sidste ende give os håb. De vil minde os om, at ved vores dåb blev Guds ord sået i os, ja, hans gode Helligånd blev lagt ned i os. Helligånden virker i det skjulte. Vi synes ikke, det ser ud af meget. Vi gør egentlig ikke noget særligt og synes måske ikke, vi lykkes specielt godt med at være kristne. Det ord, som har vokset sig fra et lille frø for 2000 år siden og til en kæmpe stor verdensreligion i dag, det er det samme ord, som ved Guds ånd virker i os i dag. Helligånden gør arbejdet i os, virker i os, vokser i os, spirer i os og skaber god frugt i os. Den holder troen i live i os. Uden Helligåndens liv i os, så er der ikke håb om, at det troens frø, som blev sået i dåben, kan spire og vokse og give god høst, når vi dør eller Jesus kommer igen. Helligånden giver håb. Ordet virker stadig.

Så lad os være med til at udbrede Guds rige og takke for, at ordet har så stor virkekraft i verden. I kirken. Og i vores liv.